

Motion till riksdagen 2025/26:1054

av Jamal El-Haj (-)

Mänsklighetens utveckling och de existentiella hoten

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av att Sverige tydligare prioriterar mänsklighetens existentiella hot i politik, internationellt arbete och samhällsplanering, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Mänsklighetens historia är en påminnelse om hur skör vår existens är. Forskningen visar att för omkring 70 000 år sedan levde endast ett par tusen individer av vår art kvar på jorden. Ett enda vulkanutbrott, naturkatastrof eller pandemi kunde då ha utplånat hela mänskligheten. Vi överlevde men på en hårsman.

Sedan dess har vi byggt civilisationer, utvecklat vetenskap och skapat konst och demokrati. Men vi har också fört krig, exploaterat naturen och utvecklat teknologier som kan förstöra det vi byggt upp. Med 8 miljarder människor på jorden är hoten mot vår framtid inte längre hypotetiska. De är reella, akuta och större än någonsin tidigare.

De allvarligaste hoten kan sammanfattas i fyra områden:

Klimatkrisen – Den globala uppvärmningen förändrar livsbetingelserna för miljarder människor. Ekosystem kollapsar, havsnivåerna stiger och extrema väderhändelser blir vanligare. Detta är inte bara en miljöfråga, utan en överlevnadsfråga.

Kärnvapen och krig – Med tusentals kärnvapen i beredskap lever världen under ett konstant hot om förintelse. Kriget i Ukraina har visat att kärnvapenhotet är en realitet i vår tid. Samtidigt har kriget i Gaza utvecklats till ett folkmord, där civila drabbas på ett sätt som skakar hela mänskligheten. Dessa exempel visar att krig inte bara hotar enskilda nationer utan själva grunden för vår gemensamma överlevnad.

Pandemier – Covid-19 visade hur snabbt vår värld kan ställas på ända. Framtida pandemier kan bli ännu farligare, särskilt om de kombineras med antibiotikaresistens eller biologiska vapen.

Teknologiska risker – Artificiell intelligens, bioteknik och annan avancerad teknologi öppnar enorma möjligheter, men också risker. I fel händer, eller utan tillräcklig kontroll, kan dessa hota hela mänsklighetens framtid.

Trots detta präglas politiken ofta av kortsiktighet och låsningar. Småfrågor, partipolitiskt käbbel och tillfälliga opinionstrender får ofta större utrymme än de verkligt avgörande frågorna. Vi diskuterar detaljer, medan själva existensen står på spel. Det är som att ombord på ett brinnande skepp gräla om vem som ska hålla i rodret, istället för att släcka elden.

Vår historia lär oss att mänskligheten har överlevt mot alla odds. Men framtiden är inte garanterad. Den värld vi lämnar efter oss beror på våra val här och nu. Vi kan inte längre blunda för hoten, skjuta dem framför oss eller hoppas att någon annan ska ta ansvar. Att säkra mänsklighetens överlevnad är inte en fråga bland många andra – det är politikens mest grundläggande uppgift.

Sverige bör vara en tydlig röst för att mänsklighetens existentiella hot prioriteras högre än kortsiktiga intressen. I internationella sammanhang måste vi arbeta för bindande klimatåtgärder, nedrustning, global pandemiberedskap och reglering av riskfylld teknologi. Nationellt måste vi lyfta dessa frågor över partipolitiska motsättningar.

Vi kan inte tillåta att mänsklighetens framtid äventyras på grund av politiskt käbbel eller stormakters egenintressen. Vår skyldighet mot kommande generationer är att agera med mod, ansvar och långsiktighet. Det är dags att sätta mänsklighetens överlevnad först.

Jamal El-Haj (-)